

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.269/2011/10.

A Győri Ítéltábla a dr. Fekete László ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Gazdag Beáta Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen téves fizetés visszakövetelése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. június 1. napján kelt 20.G.40.011/2011/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen az alperesnek 212.500. (Kettőszáztizenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság felhívására - 409.000. (Négyszázkilencezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperestől a felperes és a perben félként nem szereplő "A" Kft. egyaránt fémhulladékot vásárolt. E két társaság egy érdekkörhöz tartozott, mert a felperes tulajdonosa (tagja) az "A" Kft-nek is.

A szállítólevelekből megállapíthatóan az alperestől 2009. szeptember 17-én, 2009. október 8-án és 2009. október 29-én az "A" Kft., míg 2009. december 9-én, december 10-én és december 28-án a felperes szállított fémhulladékot. Az alperes a felperes és az "A" Kft. elkülönült jogi személyiségét nem ismerte fel. Az alperes képviselője a felperes tulajdonosával telefonon tartotta a kapcsolatot, és nem észlelte, hogy 2009. decemberében már nem a korábbi partnerének, hanem egy új, 2009. szeptember 1-én alapított gazdasági társaságnak: a felperesnek szállított. Az "A" Kft. 2009. október 28. napjától felszámolás alatt áll. A felperes a neki szállított fémhulladék vételárát megfizette. Az "A" Kft. viszont a fenti szállítások ellenértékét, 6.811.226.Ft-ot nem egyenlítette ki az alperesnek. Az alperes a 2011. január 11-én írt e-mail üzenetében tájékoztatta a felperest, hogy az „A”-t” tartozásának kiegyenlítéséig nem áll módjában neki további hulladékot értékesíteni. Ezt

követően a felperes 2010. január 18-án és január 21-én az "A" Kft-nek az alperessel szembeni tartozásait kiegyenlítette. Az alperes a befizetett összegeket az adós felszámolás alatt álló "A" Kft. tartozásaira számolta el.

A felperes keresetében 6.811.226.Ft és annak 2010. január 21-től járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, elsődlegesen kártérítés, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. Arra hivatkozott, hogy az alperes által kiállított számlák alapján összesen 8.083.174,- forintot fizetett meg az alperesnek. Ebből azonban ténylegesen csak 1.271.94,-Ft volt az ő tartozása, az általa 2009. november és december hónapban elszállított fémhulladék ellenértéke. Az alperessel szembeni tényleges tartozásán kívül azonban, adminisztrációs hibából a keresete szerinti **6.811.226.Ft-ot** tévesen (jogalap nélkül) utalta át az alperesnek, ezzel ő nem tartozott, ez az összeg valójában - a 2009. szeptember és októbere között történt (fémhulladék) szállítások ellenértéke - a perben nem álló "A" Kft. tartozása volt. Az alperes „hibát követett el”, amikor ezt a ténylegesen az "A" Kft.-t terhelő tartozást is a felperes felé számlázta ki, amit a felperes emiatt tévedésből „kifizetett”. A felperes és az "A" Kft. önálló jogi személyek, a felperes nem volt köteles a tényleges adós "A" Kft. tartozásainak kiegyenlítésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a megjelölt jogcímeken alaptalan a kereset, a kártérítés feltételei nem állnak fenn. Az alperes jogalap nélkül sem gazdagodott, mert a felperes az "A" Kft-nek az alperes felé fennálló lejárt, nem vitatott tartozását fizette meg. Valójában a felek között tartozásátvállalásra került sor, mert a felperes átvállalta a vele azonos érdekkörhöz tartozó "A" Kft. tartozását.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 425.000.Ft perköltséget, az államnak külön felhívásra 409.000.Ft feljegyzett eljárási illetéket. Az elsődleges kereseti kérelem körében rámutatott arra, hogy a kártérítési felelősség együttes feltételei a konkrét esetben nem valósultak meg. A másodlagos jogcím körében tényként állapította meg, hogy a felperes nem a saját tartozását fizette meg az alperesnek, ezért a felperes vagyonában csökkenés, az alperes vagyonában növekedés következett be. Az utóbbi viszont nem jogalap nélkül történt, mert az alperes egyértelműen arra hívta fel a felperest, hogy fizesse meg neki a "A" Kft. tartozását, a felperes pedig ezt a tartozást fizette meg. Ezt igazolja, hogy a felperes az "A" Kft. tartozásával „forintra megegyező” összeget fizetett meg az alperesnek. A felperes állította ugyan, hogy e tartozás megfizetésére csupán adminisztrációs hiba miatt került sor, de mivel az alperes az "A" Kft. tartozásainak megfizetéséhez kötötte a felperessel való újabb szerződés megkötését, az állapítható meg, hogy a felperes az "A" Kft. tartozását „tudatosan” fizette meg. Ezért az alperes jogszerűen számolta el a befizetett összeget a tényleges adós, "A" Kft. javára. A fentiek alapján a jogalap nélküli gazdagodás feltételei sem valósultak meg.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az "A" Kft. tartozását „tudatosan” fizette meg, mert e tartozás

megfizetésére adminisztrációs hiba miatt került sor, az alperesnek a perben visszakövetelt összeget tartozatlanul fizette meg. Nincs jelentősége annak az alaptalan alperesi hivatkozásnak, hogy a felperes és az "A" Kft. azonos tulajdonosi körhöz tartozott. Tartozásátvállalás sem jött létre a felperes és az "A" Kft. között, mert erről a felszámolónak értesíteni kellett volna az alperest. Az a körülmény, hogy az alperes 2010. január 11-én írt e-mail üzenetében arról tájékoztatta a felperest, hogy a "A"-t tartozásainak kiegyenlítéséig nem áll módjában neki további hulladékot értékesíteni a perben, nem releváns, mert e levelében írtak nem a felperes tartozására vonatkoztak. A felperes a visszakövetelt 6.811.226.Ft-tal nem tartozott az alperesnek függetlenül attól, hogy adminisztrációs hiba miatt ez az összeget átutalta. Az alperes legkésőbb 2010. április 27-e után tudott arról, hogy a felperes tartozás nélkül olyan összeget fizetett meg neki, amivel soha nem tartozott. Ennek ismeretében az alperes tudatosan olyan látszatot kelt, hogy a felperes tévedése nem hibás adminisztratív intézkedésen alapult, hanem a 2009. október 28. óta felszámolás alatt álló "A" Kft. helyett, az ő tartozására teljesített fizetést. Mivel a felperes olyan összeget fizetett meg az alperesnek, amivel nem tartozott, tényként állapítható meg, hogy a felperes vagyonában csökkenés és az alperes vagyonában növekedés következett be, a tartozatlan fizetés visszatérítésének kötelezettsége pedig független attól, hogy a fizetés melyik fél, milyen magatartásának a következménye. Álláspontja szerint - ebből következően - kereset a Ptk.361.§ (1) bekezdése alapján alapos.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján. Érvelése szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a kereseti összeget az alperes jogalap nélkül kapta, mert a tartozásnak a felek által megbeszélt, többször egyeztetett, fillérre pontos összegű kifizetése történt meg. A felperes, valamint az "A" Kft, amelynek tartozását, később megbánt üzleti döntésből az alperesnek a felperes kiegyenlítette, azonos tulajdonosi érdekeltségi körbe tartozó, azonos tevékenységet folytató, és a felperes névváltoztatásáig megtévesztően hasonló elnevezésű cégek. A per alapjául szolgáló tényállás idején "A" Kft-nek nevezett felperes bejegyzett képviselője és egyedüli tulajdonosa ugyanaz a "B", aki az "A" Kft-nek a felszámolásig a vezető tisztségviselője és tagja is volt. A konkrét esetben a megtévesztésig azonos név, azonos tulajdonos, azonos vezető tisztségviselő, azonos kapcsolattartó és azonos tevékenység alapján, figyelemmel arra is, hogy a szállítás úgy történt, hogy a felperes az alperes telephelyén vette át a hulladékot, megállapítható, hogy a felperes egyáltalán nem volt tévedésben a számla kiegyenlítésekor. Ellenkezőleg, a felperes saját tudatos döntése alapján - egy esetleges további üzleti kapcsolat reményében - a tulajdonosok által időközben „csődbe vitt" "A" Kft tartozását a „régí új cég tulajdonos-ügyvezetője", "B" tartozásátvállalással - ráutaló magatartással - kiegyenlítette. Az a tény, hogy a felperes a később meg nem valósult új üzlet miatt mindezt megbánta, a tartozásátvállalást nem teszi meg nem történné. Igazolta, hogy a 2010. január 11-i levelének a mellékletét képezte egy tartozás-kimutatás is, amely tartalmazta a perrel érintett számlákat; ezek közül - a felperesi állítással ellentétben - csak kettő tüntette fel a felperest kötelezettként, további 12 számla kötelezettje a perben nem álló "A" Kft. volt. Ez a kimutatás képezte a felperesi átutalás alapját. Ezt igazolja, hogy a felperes részéről ténylegesen átutalt 8.083.174,- Ft csak e kimutatás alapján volt megállapítható, hiszen a 14 számla együttes összege ennél ténylegesen magasabb, az átutalt összeg csak egy a kimutatásban külön nevesített 57.540,- forintos „túlfizetés" összegének a

levonásba helyezésével jön ki. Ezt a „kerek” összeget utalta át a felperes, ami igazolja, hogy az utalása nem „adminisztrációs hibából” és tévedésből, hanem szándékosan történt. Így a vitatott számlákat nem tévesen egyenlítette ki a felperes, hanem szándékosan, és azért mert erre őt az alperes felhívta.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezés kapcsán az ítélet tábla mindenekelőtt rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül hozta meg a határozatát, amelyet a Pp. 221.§-ban foglaltaknak megfelelően indokolt meg.

Az elsőfokú bíróság az érdemi döntés meghozatalához szükséges releváns tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, azt az ítélet tábla a fellebbezési eljárás adatai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

- A cégbíróságnál a Cg..... cégjegyzékszámon nyilvántartott - a perben félként nem szereplő - "A" Kft. néven működő gazdasági társaság (székhelye:) 2009. október 28. napjától felszámolás alatt áll. Felszámolásának elrendeléséig annak egyik ügyvezetője "B" volt, aki egyúttal e társaságnak az egyik tagja is. E társaság bejegyzett fióktelepének a címe ...
- A cégbíróságnál a Cg.... cégjegyzékszámon nyilvántartott **felperes** - 2009. augusztus 24-én kelt alapító okirat alapján - 2009. szeptember 1. napján került bejegyzésre a cégjegyzékbe, székhelye az alapításától kezdődően megegyezik az "A" Kft. bejegyzett fióktelepének címével. A felperes elnevezése az alapításától 2010. március 1-ig "A" Kft. volt, ekkor változott "C" Kft-re. A felperes egyedüli tagja szintén "B", aki a felperes egyedüli ügyvezetője is.
- Az alperes 2009. 03. 12. napja és 2009. 12. 30. napja között 14 db számlát állított ki fémhulladék ellenértékéről, ebből 12 db számlában vevőként a perben nem álló "A" Kft. szerepelt, míg kettőben a felperes, ezek együttes összege 8.140.714,- Ft.
- Az alperes 2010. január 11-i e-mail levelének a mellékletét képezte egy tartozás-kimutatás is, ami felsorolta a perrel érintett fenti 14 db számlát, és e kimutatás külön nevesített egy -57.540 forintos „túlfizetést” is. A számlák együttes összegének és a túlfizetés különbözete 8.083.174,- forint.
- A felperes 2009. december 30-án 157.576,- Ft-ot, 2010. január 28-án 5.000.000,- forintot, és 154.216,- forintot, míg 2010. január 21-én 2.771.382 forintot, összesen 8.083.174,- forintot utalt át az alperesnek.

Az elsőfokú bíróság - az így kiegészített, pontosított tényállás alapján - a perben beszerzett bizonyítékokat megfelelően értékelte és túlnyomórészt helyesen állapította meg a tényállást, és érdemben helytálló döntést hozott.

A fellebbezési érvelés már nem tartalmazta az elsődleges (kártérítésre alapított) hivatkozást, így a perben abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes részéről a keresetében követelt összeg átutalására jogalap nélkül került-e sor, vagy sem.

Az alperes alaptalanul hivatkozott a perben arra, hogy a felperes részéről tartozásátvállalás történt. Az alperes (jogosult) kifejezett hozzájárulása hiányában a Ptk.332.§ (1) bekezdésében írt feltételeket nem lehetett megállapítani.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a konkrét esetben a 6.811.226,- Ft nem jogalap nélküli kifizetés volt, ennek átutalására nem tévedésből, és nem is adminisztrációs hibából került sor.

Nem volt a perben vitás, hogy a perben nem szereplő "A" Kft. és a felperes korábbi elnevezése összetéveszthető, és a perbeli időszakban mindkettő szerződéses kapcsolatban állt az alperessel. Mindkét cégnek volt tartozása az alperessel szemben.

Az alperes 2010. január 11-én, a felperes ügyvezetőjéhez címzett levelében a további szállításokat, és újabb szerződés megkötését attól tette függővé, ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a „A”-t” valamennyi - a levél mellékleteként megküldött tartozás-kimutatás szerinti - tartozását rendezi. Ezt követően a felperes a tartozás-kimutatás szerinti összeget (forintra pontosan) négy részletben átutalta az alperesnek.

Ebből csak az a következtetés vonható le, hogy a felperes az alperes fenti közlését tudomásul vette, azt ráutaló magatartással elfogadva. Ilyen körülmények között, ezt az átutalást nem lehet tartozatlan, jogalap nélküli kifizetésnek tekinteni, mert a felperes a saját érdekeit mérlegelve, az alperessel a további kapcsolatuk fenntartása érdekében egy gazdasági-üzleti döntést hozott, és szándékoltnan egyenlítette ki a megjelölt összeget, azaz a felperesnek és az "A" Kft-nek az alperes felé fennálló együttes tartozását.

Ezzel pedig a peres felek között egy olyan kötelmi jogi jellegű megállapodás jött létre, amely - a feltételek hiányában - nem tekinthető a Ptk.332.§ (1) és (2) bekezdése szerinti tartozásátvállalásnak. Erre figyelemmel a felperes részéről átutalt összeget (annak a kereseti kérelem szerinti részét) jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozva visszakövetelni nem lehet.

Megjegyzni az ítéletábra, hogy mindezt megerősíti, hogy a felperes a keresetlevelében a „téves átutalása” ténybeli alapjaként maga hivatkozott arra, hogy erre azért került sor, mert az alperes ténylegesen az "A" Kft.-t terhelő tartozást is a felperes felé számlázta ki. Ennek alaptalanságának igazolását követően pedig arra, hogy a „téves átutalást” az igazolja, hogy a felperes nem a nevére kiállított, hanem az "A" Kft-t terhelő (neki) számlázott tartozásokat egyenlített ki.

Az eljárás adataiból ugyanakkor az volt megállapítható, hogy nem a felperes által hivatkozott számlákban foglalt összegek, hanem ténylegesen az alperes 2010. január 11-én kelt tartozás-kimutatása képezte a felperesi átutalás alapját. Helyesen hivatkozott ugyanis az alperes arra, hogy a felperes által átutalt 8.083.174,- Ft összege csak e kimutatás alapján volt megállapítható, az itt feltüntetett számlatartozások együttes összegének, és a kimutatásban külön nevesített 57.540,- forintos „túlfizetés” összegének a különbségeként.

Megállapítható tehát, hogy a felperes átutalása nem „adminisztrációs hibából”, hanem egy kötelmi jogi megállapodás alapján történt. Ennek alapján a felperes és az alperes közötti konkrét egyeztetés, és kötelmi megállapodás volt, a megküldött tartozás-kimutatásban foglalt összegben. Ezért helytállóan rendelkezett az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról.

A kifejtettek alapján az ítéletábra - az indokolás részbeni kiegészítésével - az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban is vesztes felperes a Pp.239.§-a folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint az alperes perköltségét. Az alperes jogi képviselőjének munkadíját az ítéletábra a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével és a fellebbezési pertárgyérték alapulvételével Áfa-val növelten 212.500,- forintban állapította meg. Köteles továbbá a felperes az Itv. 59.§ (1) bekezdése, valamint az alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az államnak felhívásra megfizetni az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

G y ő r , 2012. március 21.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: